

Spannende en intelligente Britannicus

Zij is het type dat na een koelbloedige moord even een denkbeeldig vuiltje van haar jurk zou wrijven. Agrippina, de moeder van Nero, lijkt op een actrice uit 'The Bold and the Beautiful', een vamp die praat alsof ze op haar nuchtere maag net twee sherry heeft gedronken. Quasi-nonchalant bestudeert ze haar nagels; haar dure juwelen en exquise kleding verlenen haar glamour. Een vrouw die macht uitstraalt tot in elke vezel van haar lichaam.

Agrippina steelt de show in 'Britannicus', een voorstelling van de jonge regisseur Thibaud Delpout, die zondagmiddag in een volle Toneelschuur in première is gegaan. De voorstelling is de eerste in een nieuw samenwerkingsverband tussen Toneelgroep Amsterdam en Toneelschuur Producties, TA2., een platform voor de ontwikkeling van regietalent richting grote zaal.

Delpout heeft het zich niet gemakkelijk gemaakt door te kiezen voor een historisch drama van Jean Racine. 'Britannicus' (1669) is geschreven in alexandrijnen, overigens in soepel Nederlands vertaald door Laurens Spoor. Het is een stuk over de complexe relatie tussen de ambitieuze Agrippina (Marieke Heebink) en Nero, haar zoon, die probeert zich te onttorstelen aan haar grip. De regisseur heeft met zijn vormgever Roel Huisman een machineachtige omgeving gecreëerd met veel stellingen op wiertjes. Later wordt een immense tafel midden op het toneel gereden, die gedekt wordt met flonkerend glaswerk, een enorme bos lilies en kilo's fruit, symbolen voor het decadente Rome.

De meeste scènes spelen zich voor op het toneel af, maar de regisseur heeft ervoor gezorgd dat er daarachter steeds wat te doen is: de bediende dekt de tafel, sjouwt met stellingen en rookt af en toe een sigaretje. Alle personages hebben een grote eigenheid. Nero (Eelco Smits) is een beminnelijke en weifelachtige jongeman die siddert en beeft voor zijn dominante moeder. Seksualiteit is alom aanwezig, zeker in de relatie tussen moeder en zoon. Britannicus (Alwin Pulinckx) is langzaam maar zeker naar de periferie gedreven door allerlei manipulaties, zichtbaar door zijn opstandige uiterlijk en zijn emotiona-

liteit. De rustig opgebouwde voorstelling culmineert in een orgiastische climax die aan Pasolini doet denken, waarin dood en destructie dichtbij erotisch en levenslust liggen. Het naakte lichaam van de vermoorde Britannicus wordt afgevoerd in een karretje en tussen het afval geworpen, een huiveringwekkend beeld dat vooruitwijst naar de gruwelen van Auschwitz.

Delpout is erin geslaagd een spannende en intelligente voorstelling te maken waarin complexe verhoudingen glashelder worden uiteengezet. De achterliggende vragen zoals 'wie manipuleert nu wie? Hoe ga je om met macht zonder besmeurd te raken?' houden je als toeschouwer ook na afloop nog bezig.

MARGRIET PRINSEN

Britannicus van Jean Racine. Regie en muziek: Thibaud Delpout. Gezien: 18/11, Toneelschuur, Haarlem. Nog te zien aldaar: t/m 1/12.

Britannicus © Racine Photo

Britannicus: climax die aan Pasolini doet denken.

FOTO SANNE PEPER

